

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban.
közleendő cikkek soronként
10 kr díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Eleget áldoz-e a társadalom a közügyekért.

Mivel államokban a társadalomnak nagy szerepe van. Megszoktuk ugyanis, hogy a mit az állam, anyagi erőinek súlyos terhekkel való megkötöttsége vagy az egyéni erők fejletlensége miatt, meg nem alkothat: annak keresztülvitelét a társadalomtól követeljük. S annyira, hogy ha a társadalom nem fejt ki valamely országos cél érdekében kellő tevékenységet, megkiváncsoltó erélyt: kiméletlenül rámondjuk, hogy érzéketlen, kegyetlen stb. S tesszük ezt nyilvánosan, társas körökben, irodalmi művekben, de leggyakrabban teszi ezt a sajtó. Hogy példával is éljek, a múlt év végén közöltetett a lapokban a „Szabadság-szobor”-ra gyűjtő bizottság jelentése, melyből kitűnt, hogy e célra két év alatt 130 ezer frt gyűlt össze. Az Erdély-részi Magyar Közművelődési Egyesület pénztárába egy év alatt 125 ezer frt jött be. Elmondhatjuk, hogy mindkettő nagyon tekintélyes összeg. S mit tett a sajtó? Mit mondott? Az elsőre azt, hogy nagyon kevés, mert egy monumentális emlékre sokkal több kell; a másodikra, hogy az nem áll arányban a társadalom anyagi erejével, a nagy céllal, szóval: tán több, nagyobb volt a szó, mint a cselekedet. Nem tartozom sem az optimisták, sem a pessimisták közé, s ennél fogva bár elismerem, hogy az elégedetlenkedő sajtónak igaza lehet, midőn a társadalomtól nagyobb áldozatot kíván s különösen a culturegyesület javára begyűlt összeget nem százezereknek, hanem millióknak szeretné tudni; de elitélem azokat, a kik abból, hogy egyszerre elő nem állott a célnak megfelelő összeg, azon következtetést vonják le, hogy a társadalom érzéketlen, kegyetlen, nagy, nemzeti célok iránt! Elitélem, mert meg vagyok győződve, hogy soha akkora mértékben igénybe véve nem volt a társadalom áldozatkészsége, mint épen napjainkban. Meg vagyok győződve, hogy számban ily kicsiny nemzet, mint a minkor mi, magyarok, vagyunk: soha és aránylag többet nem juttatott filléreiből a közjók emelésére, a nemzeti kulturális célokra, mint azt az utolsó évtizedekben láthatjuk. Nem akarom ezzel saját hibáinkat takargatni vagy szépitni, csak egyszerűen a méltányosság hangja szól a valóság mellett. Ha valakinek nemcsak hibáit ostromozzuk, de elismerjük erejéit is: növeljük önbizalmát, sőt — a felvetett kérdéshez szólva — az áldozatkészségre is nagy befolyással vagyunk. Ne is vegyük azt, hogy mit s eleget tett-e a múltban a társadalom? Maradjunk csak a jelennél, lássuk ennek áldozatkészségét.

Gondoljuk csak meg, hogy a társadalom csupán a legutóbbi évtízben minő műveket alkotott önerején? Hagyjuk azokat, a melyek az állam vagy a törvényhatóság segítségével vagy az uralgó kezdeményezésére létesültek. Ne szóljunk az opera-, népszínházról, vajda-

hunyadi vár s más műemlékek újraalkításáról. Hagyjuk figyelmen kívül a törvény kötelező ereje által létrejött intézményeket, mint pl. a tanítók, vasúti hivatalnokok nyugdíjintézetei stb. Tekintsük csak azokat, melyeket a közjótékonság, a közmívelődési hajlandóság minden erőszak nélkül, önkéntesen alkotott meg.

A magyar tud. Akadémia vagyona félmilliónál nagyobb összeggel szaporodott a legutóbbi évtízben, ma már 2 és fél millió alappal bír. Az írói segélyegylet, Kisfaludi-Társaság, hirlapírók nyugdíjintézete külön-külön százazrekkel rendelkeznek. Ott látjuk a képzőművészeti társulat palotáját adományozott pénzből; a természettudományi társulatot 6 ezer fizető taggal, a mérnök-és építészegylet 300 ezer frttal, az erdészeti egylet 200 ezer frttal, a melyek mind hatalmas művelődési tényezők s a melyek létüket mind annak köszönik, hogy a magyar ember szeret áldozni a közjóért, csak lássa, hogy a mit ad, azt jóra fordítja, csak lássa a sikert.

Hányféle gyűjtés történt csak rövid idő alatt? Kezdjük csak azon időn, mikor egy vihar vonult el a főváros felett s az okozott pusztulás enyhítésére majdnem 100 ezer frt gyűjtetett; aztán az 1876-iki árvíz Budapesten; a török sebesülteknek, majd 1878-ban a boszniai hadjárat áldozatainak, 1879-ben a szegedi árvízkarosultaknak eszközölt gyűjtés, a hernalsi leánynevelő-intézet, a

honvédtisztek árváinak s özvegyeinek segélyalapja és még igen sok, a melyek eszembe nem jutnak, de melyek mind sok-sok ezeret juttattak a közjótékonságnak, sok könyvet szarítottak, sok sebet enyhítettek, annyi üdvös alkotásnak adtak életet, hogy lelkünk mélyéből állíthatjuk, hogy nemzetünk jól ismeri kötelességeit. Egymaga az orsz. vöröskereszt-egyesület, mely 1878-ban alakult s ma 5 milliónál több vagyonnal bír: egyedül is nem igazolja-e az egész korszakot, hogy nem volt süket és vak a humanizmus követelményeivel szemben?

Hát az az erő, melyet a hazánkban fennálló 148 jótékony nőegylet kifejt, nem lehet-e büszkeségünk? 25,325 tag, 253 ezer frt évi bevétel, 1 millió 265 ezer 354 frt alapvagyon mellett 216 ezer forintot áldoz évenként a könyv felszárítására, az éhség, a nyomor enyhítésére! Hiszen csak a kézdivásárhelyi nőegylet is 7 évi fennállása alatt másfélszer forintot adott jótékony célra, pedig csak szűk körben mozog. Ott van Budapesten a „Magyar gazdasszonyok egylete” árvaházával, a „Nőképző egylet”, „Nőipar-egylet”, melyek vagyona a milliót megközelíti; az orsz. kiseddóvó-egyesület, mely már eddig is majdnem 200 óvodát állított fel hazánkban; a fővárosi, a balatonfűredi szeretetházak, az izr. nőegylet árvaházával, siketnéma-intézetével, a protestáns árvaház, a tanítók árvaháza, Eötvös-alap; s a vidéken árvaházak: Pozsony-

A „Szekelyföld” tárczája.

Csillagászat és szerelem.

(A kézdivásárhelyi olvasó-egylet javára május 29-én rendezett hangversenyen felolvasta Dobay János.)

Tisztelt hallgatóim!

Huszonkét foknyi hőségben felolvasást írni vajmi nehéz dolog, s mondhatom, hogy én sokkal többet vesztettem izzadságban, a míg ezen eszeveszett hosszú felolvasással elkészülék, mint a mennyit a közönség nyerni fog általa szellemben. Jól tudom, hogy tisztelt hallgatóim szívesen elengednék a felolvasást, s én is örömmel elengedném, hanem azért mégis meg kell egymást kinoznunk, mert hát a hangverseny méltósága úgy hozza magával, hogy a változtatosság kedvéért felolvasás is legyen. Kérem tehát, méltóztassanak tudomásul venni, hogy én ma csupán a változtatosság kedvéért fogok felolvasni. Hogy ebbeli feladatomban megfélemlhesek, miután a hangverseny többi pontjai kiválóan érdekesek voltak és lesznek, nekem már most a változtatosság kedvéért minden erővel oda kell törekednem, hogy lehető unalmas legyek. Azon édes remény dagasztja keblemet, hogy ez nekem most is, mint máskor sikerülni fog.

Változtatosság az élet fűszere; a fájdalom és bánat adja meg az embernek a képessé-

get, hogy az örömeiket élvezhesse; ha a rossz után jó, a csunya után szép következik, tudhatjuk meg, hogy mi a kellemes az emberre nézve és mi a kellemetlen. Ha az élet mindig egyformán folya le, ha a bölcsőtől a sirig mindig öröme között kellene élnünk: bizonyára egyikünk sem érné meg e szíves társaságból az 50 évet; az egyhangúság és unalom ölné meg. Ha a szerelemnek a gyakori perpatvar nem kölcsönözne némi változtatosságot, maga magát emésztené fel; mert a szerelmi viszály olyan a szívre, mint a jótékony eső a növényre: ujhajtások fakadnak nyomán. Ha szívünket mindig öröm dagasztaná, hamar kiégne az, mert az öröm a szívet, mint az éleny a tüzet, folyton éleszt, s 30 éves korunkban olyan lenne kebelünk, mint egy kiégett vulkán. Mi adná meg életünk boldogságát, az egészséges becsét, az örömeit élve, a szerelem boldogságát, ha nem volna bánat, betegség, szenvedés és szerelmi viszály? Vagy a mai gyönyörű énekeket, elragadó zenét s dicső szavakat miképen tudnák élvezni, t. hallgatóim, ha nem lenne az én felolvasásom, mely a mai tengernyi műélvezetet egy negyedórás mű-unalommal ellensúlyozza? S minél unalmasabb leszek én, annál édesebb leend a következő párdal.

Minden létező tudományok között a legunalmasabb a csillagászat. Én tehát, hogy

elégge unalmas legyek, ma erről fogok egy mélysegen tudományos és rémségesen hosszú értekezést tartani. Kérem, méltóztatásnak egész kényelembe helyezkedni: ma csillagfény mellett fognak elaludni.

Kérdem a jelenlevő mindkét nembeli ifjúságot, hogy van-e csak egy is közülök, ki ne élvezte volna azt az isteni gyönyört, mit egy szép nyári estén a csillagokkal behintett égboltozat szemlélése egy szerelmes párnak nyújt? Jól van. Nem mondanak ellent; tehát mindnyájan voltak szerelmesek, vagy most is azok, s gyönyörködtek párosával a csillagok ragyogásában. Annál jobb; legalább könnyebben meg fognak érteni. Ah, egy nyári est, midőn egy csendes tó partján vagy a zöld lombokkal körülülfutott lugasban vagy egy gyepadon ülve, szívünk telve édes szerelemmel, s a hön szeretett lény vállunkra hajtja szép fejét, felnéz az égre s ábrándosan suttogja: „Nézd, édes, az én csillagom”, mire a másik hasonló szerelemmel susogja: „Az meg mellette az enyém”. Oh, balga szerelmesek! Ők azt hiszik, hogy az a két csillag ép oly szerelmes egymásba és ép oly közelről mosolyognak egymásra, mint ők. Pedig ha beletekintenek a prózai csillagászatbanba, megtudnák, hogy azok 19 millió 500 mérföldre esnek egymástól, s hogy évmilliók óta mint elátkozott lelkek kerülgetik egymást, a nélkül, hogy egy lépéssel is kö-

zelebb jutottak volna. A szerelmeseket bizonyára nagyon boldoggá tenné, ha az a két csillag hirtelen egymás keblére rohanna, miképen ők teszik, s legkevésbé sem gondolnának azzal, hogy ha e két csillag egymásra hull, vége lenne ennek a szép világnak, az utjából kitérített égi testek átrohanva a világűrön, millió meg millió darabra törnének a mi szegény földünket s e kicsinyke planeta szerelmes lényével, balgaságaival pillanat alatt megsemmisülne.

A szerelmesek, nem gondolva a természet örök törvényeivel, tovább andalognak. A lég telve illattárral, a csalogány dalol. Mind olyan dolgok, melyek fokozzák a szerelmet. Kézben, szív szíven dobog. A leánya feltekint az égre s remegve szól: „Nézd, nézd, szerelmem, mily fényesen ragyog az a csillag; mint szeretnék veled oda menni!... veled!...” No, aláz' szolgálja, szerencsés utat kívánok. Az a csillag nem más, mint naprendszerünk egyik bolygója: a Jupiter, mely kerek számban 900 millió kilométerre van innen. Ha egy felsőbb lény meghallgatná az ábrándos leánya ohajtát s lehetővé tenné, hogy vasuton abba a ragyogó csillagba utazhassék kedvesével: mit gondolnak, kedves hallgatóim, mi következne be? Naponként 800[kmetert számítva, 1 millió évnél több kelene, míg oda érnének, nem számítva ide azon 10 napot, mit a hosszú utra szükséges ruhák,

ban, Székesfehérvárott, Kassán, Kalo-
csán, Egerben, Debreczenben, Aradon,
Eperjesen, Temesvárt, Győrött, Kolozs-
várt, Maros-Vásárhelyt s minálunk:
mindez csak szórványos megjelölése a
munkálkodásnak, az áldozatkészségnek,
a melyet a társadalom s annak élén kü-
lönösen nők kifejtének.

Hiszen csak a különféle segélyegyle-
tek vagyona 3—4 millió frt közt emel-
kedik; s a mivelődési, szórakozási jelle-
gű kaszinók, olvasó-egyletek, melyek
száma az ezeret meghaladja, 2 millió 700
ezer frt tőkével bírnak s fennállásuk óta
több mint 10 millió forintot fektettek be
a könyvtárakba.

Arany János szobrára 1882. őszén
alig 3 hó alatt együtt volt a szükséges
összeg; 1883-ban a csángóknak pár hét
alatt 40 ezer frt, s az elmúlt év végén
Mária Dorottya és Klotild főhercegnők
hímzési munkájának kisorsolása által a
szeretetház tanítónők menedékházának
húszezer forint folyt be.

És ha kitekintünk a felekezeti életbe:
nem-e azt látjuk, hogy a katolikus
klérus tekintélyes része hiven gondolja
a reá bízott érdekeket? A hercegprímás,
a kalocsai bíboros érsek hatalmas jóté-
konyságaira nem emlékszünk-e? S nem
követte e két főpap példáját a többi fő-
pásztor is? És a többi felekezetek köré-
ben nem látunk-e elég fényes példát
az erőmegfeszítésre, az áldozatkészségre
minden irányban? A protestáns egyhá-
zak vezetői, hívei, bár szegényebbek
mind számra, mind vagyonra, nem gaz-
dagították-e, nem növelték-e egyházuk
vagyonát legalább oly mértékben, mint
a hogy korlátoltságuk megengedte?

Az országos kiállítás büszke és nemes
alkotásai az államnak egy milliónál több
áldozatába kerültek, de vajjon az egyes
kiállítók nem hoztak-e aránylag olyan
nagy s még nagyobb áldozatot is, csupán
a közjóért, kulturállapotunk emeléséért??

Ezekon kívül ott vannak a közmívelő-
dési egyesületek Budapesten, Sárosban,

Pozsonyban, Felvidéken, Délmagyar-
országon s legutóbb hazarészünkben ala-
kult culturegylet, melyek nem a mult
alkotásai, de a jövőtől várják teljes és
minden igaz magyar által ohajtott sike-
riket.

A csak vázlatosan és hiányosan így
felsoroltakból is beláthatni, hogy téved
nagyon és igazságtalan, a ki desperál a
rendelkezésünkre álló erő és áldozat-
készség elégtelensége felett, vagy emiatt
vádaskodik, mint tette ezt a sajtó egy
része.

Mert az a nemzeti erő és mély tudat,
mely létre tudta hozni mindazt, mit csak
említett, s a mi csak kicsiny része annak,
a mi hazánkban a közjótékonyosság terén
alkotott, a mely 3995 ilyen egyesület-
nek adott életet, az a nemzeti erő, áldo-
zat-készség élni fog a magyar nemzetben,
s meggyőződés, hogy fokozódniis. De
hogy ezt elérhessük, melegen kell ohaj-
tanunk, hogy a Mindenható a mai ne-
héz, terhes viszonyokat mielőbb köny-
nyebbé, virágzóbbá tegye!

Emil.

A vámháboru.

A romániai vámháboru alkalmából az er-
délyi ipar érdekében folyó hó 29-én nagy-
szabásu mozgalom indult meg Kolozsvárrt.
Haller Károly, a közmívelődési egyesü-
let elnöke, Benigni a kolozsvári iparos-
egyesület elnöke, Binder erdélyrészi ipar-
felügyelő és Sándor József a közmívelő-
dési egyesület titkára értekezletre hívták
össze Kolozsvár szabó, szűrszabó és kalapos
iparosait, kik az egybehívók előterjesztésére
egyhangulag kimondták a székely, szász és
a hazai román testvérek szövetségének föl-
karolását és terjesztését és elhatározták,
hogy fölhívást intéznek hazánk összes ipar-
egyesületeihez, kereskedelmi és iparkam-
aráihoz, megyei és törvényhatóságaihoz, to-
vábbá külön az összes üzletemberekhez és
fogyasztókhoz, feltüntetvén, mily gazdag
len, gyapot, gyapjúgyártás fekszik elrejtve
hazánk szemei előtt.

A Sándor József által szerkesztett szö-
veg egyhangulag elfogadtatott és pártolás
végett áttétetett a közmívelődési egyesü-
lethez.

dobozok, kalapok, csipkék becsomagolása
vesz igénybe. Ámde az ilyen hosszú utat
legjobb egy csillagsugárra ülve tenni meg, s
azon másodpercenként 300 ezer kilométert
haladva, 30 másodperc alatt ott le-
hetnek. S ha megérkeztek, akkor következ-
dik még az igazi kifordított dolog! Az a bájos
leányka, ki e földön csak 18 éves volt, ott
abban a csillagban csupán másfél éves lesz,
mert egy év földünkön egy tizenkettő ré-
sze a Jupiter csillagban divatozó évnél,
vagyis tizenkét földi év kell, míg e csillag
megkerüli, miképpen a mi földünk, a napot.
A szerelmes ifju meg, ha itt a földön 30 éves
volt, ott fenn 2 és fél éves lesz. S a mi idő-
számításunk szerint épen 222 évig kellene
jegyben járniok, míg a leányka a 20-ik évet
betöltve, a Jupiter csillagban uralkodó ren-
des szokások szerint egybe kelhetnének. Azt
hiszem, ha a földi szerelmesek ezt tudnák,
nem kíváncznának a csillagokba jutni. —
Egy másik szerencsétlenség is érne a Jupi-
ter csillagba jutott szerelmeseket, az t. i.,
hogy ott nagyon nehezen tudnának járni:
nem bírnák testük súlyát; mert az a bájos
leányka, ki e földön minden toiletté-apperti-
nenciákkal együtt 50 kilogrammot nyom,
ott fenn a nehézkedési törvények szerint épen
125 kilogramm súlyal bírta. Volt nálunk
divat, mikor a hajfonatokban, kalapban s
egyéb toiletté-cikkben egy pár kilót kel-
lett hölgyeinknek magukkal czipelni; de 75
kilogrammsúlyt nem bírta meg a gyön-
géd női test.

Vagy ha szerelmeseink a Merkur csillagba
kíváncznának és csakugyan el is juthatná-
nak oda, mi történék akkor? Itt már a 18

éves leányka 62, s a 39 éves ifju meg 120
éves lenne, mivel a Merkur 88 nap alatt ke-
rülve meg a napot, a mi 365 napból álló
földi évnél 4-szer oly hosszú, mint e csillag
éve. Az volna még csak a furesa, ha a Nep-
tun bolygóba jutnának, melynek éve 165
földi évnél felel meg. Itt a bájos leánykának
3300, a forró szivű ifjunak meg közel 5000
évet kellene várnia, míg ott is annyi éves
lenne, mint a földön. A szerelmesek akár
hová mennének, mindenütt baj és szerencse-
lenség várna rájuk, de azért ők csupán csak
azt érezve, hogy az ő nagy boldogsá-
gukkal nem tudnak megférni e földön,
oktalanságokat kívánnak, tovább fűzik áb-
rándjaikat. A sziv már csordultig van érze-
lemmel, s a keleti égbolton lassu méltóság-
gal felkelő hold sugárai szentelik meg a leg-
első tiszta szüzsies csókot, melyben a két
szerelmes sziv egyesült. A hold tovább foly-
tatja pályafutását, a csalogány tovább da-
olja szerelmi dalát s a szerelmesek tovább
folytatják ábrándjaikat.

— Nézd, édesem, — sutog szerelmesen az
ifju — mily nyájasan mosolyog rák a hold,
s úgy érzem, mintha ezüst-sugaraiban áldást
küldene szerelmünkre. Oh, mily boldogság
lenne, ha ott lehetnénk s együtt bolyonghat-
nók be ezüst-rónáit!...

No tessék, most meg a holdba kívánczo-
nak! Nagy ég! ha valami tulvilági szellem
oda pakolná hirtelen őket, de megbánnák!
Ha nappal érnének oda, megsülnének; ha
éjjel érkeznének meg, megfagynának. A csa-
lódással egyszerre következnék be a halál,
mert ott sem ezüstrónák, sem éltető levegő
nincs. Kopár hegyek, köves, homokos síksá-

A fölhívás kiemeli, hogy csak a brassói
iparkamara területén 400 bejegyzett posztó-
gyártó-cég dolgozik a nép számára való
posztótól kezdve a legfinomabb kammgarnig.
Ezek most valamennyien piac nélkül ma-
radtak. Székely bőr-, fa- és szövetiparunk
szintén sokat veszít.

Az értekezlet, mielőtt a proklamációt köz-
zétenné, garanciákról gondoskodik a terme-
lők és elárusítók részéről a közönséggel
szemben. Ez okból kiküldte Binder Lajost
és Sándor Józsefet, hogy bejárva a ter-
melőket, jelöljenek ki hazánk nagyobb vá-
rosaiban bizományosokat, kiknél elegendő és
eredeti árut találhasson a vevő. Nevezettek
azonnal Szebenbe, Segesvárra és Brassóba
indultak.

A közmívelődési egyesület gyűlése június
12-én lesz, addig az előmunkálatok megté-
tetvén, a bizományosok neveivel a fölhívás
a hazafias sajtóban akkor közlére fog tetetni.

A közmívelődési egyesületen áll most
megcáfolni a nemzetiségi izgatók ama rá-
galmait, hogy az egyesület egyebet akarna
hazafiságnál és testvériségnél.

Az oláh zöld könyv.

A bukaresti kabinet 29 diplomáciai ok-
mányt adott ki zöld borítékba fűzve; a gyűj-
temény a monarkiainkal folytatott kereske-
delmi tárgyalásokra vonatkozik, s e proce-
dura fejleményeit nyomon kíséri egész az
alkudozások megszaktatásáig. Annymra tété-
tett ez interpelláció tárgyává s az oláh ka-
marában az ellenzék kérdéseire oly átlátszó
válaszokat adtak Károly király miniszterei,
hogy fölmentve érezzük magunkat e részle-
tek reprodukálása alól. Csak azt a fejezetet
ismertetjük, mely a tárgyalások megsza-
ktatásáról szól.

A román kiküldöttek az 5-ik ülésben elő-
terjesztették ama czikket jegyzékét, melyre
nézve biztosítani kívánták a vámentes be-
vitelt az osztrák magyar monarkia; ezek:
a gabonák általában, a buza- és rozsliszt, a
száraz főzelékek, az olajos magvak, az eleven
marhák, juhok és sertések, az állati termé-
nyek, a nyersbőrök, a gyapjúk, a friss és só-
zott halak, a nyers és finomított kőolaj; ki-
vánták továbbá a bor vámjának leszállítását
8 frankra és a friss húsét 7 fr. 50 centimera.

A 6-ik ülésben a román kiküldöttek kijelen-
tették, hogy elő fogják terjeszteni azon czik-
kek jegyzékét, melyeket a román kormány
megvédeni szándékozik és hozzátették, hogy
a fentebb felsorolt czikkekre nézve Románia
is megadja a vámentességet az osztrák-ma-
gyar monarkiaának.

gok váltakoznak, ember, állat, növény segyál-
tában mindenélet nélkül. Ahol nincs levegő,
nincs élet, s a mi boldogtalan szerelmeseink ne-
hány pillanat alatt ott feküdnének a nyájas
hold ezüst tányérjának valamelyik pontján.
Évezredek óta millió meg millió szerelmes
pár gyönyörködnek még ezután is a nyájas
arcu holdban a nélkül, hogy sejténék, hogy
ott egy regényes hajlamu szerelmes pár
alussza örök álmát. A hold bájos külsője
alatt halál lappang, s a ki ide vágyik, annyi,
mintha a halálba vágynék.

Oh, de tisztelt hallgatóság, magunkról tud-
hatjuk, hogy a szerelmes botor és telhetet-
len. A szerelem első napjaiban még a csilla-
gokat is bentazná, megosztaná szerelme tár-
gyával, és egy pár év múlva ... no, de ehhez
nem szölok hozzá, mert nem próbáltam.

De térjünk vissza még egy pillanatra a
mi szerelmes párunkhoz. A hold már maga-
san jár az égbolton, elhomályosítva az apró
csillagokat. Az ifju tekintetét az égről höl-
gyére fordítja. Szenvedélyvel néz annak
ragyogó szemébe s lelkesedve kiált:

— Nincs, nincs az égen oly ragyogó csil-
lag, mint a te két szemed, angyalom! — és
édes szerelmmel borulnak egymás keblére.

Nincs mit mondanom tovább; készségesen
aláírom, hogy a legszebb csillagok a női sze-
mek. A tudósok hadd bölcselkedjenek, hadd
mérgezzék az égi testek távolságát, súlyát,
kerületét, átmérőjét stb.; a csillagok hideg
fénye sohasem pótolhatja azt az üdvöt, bol-
dagságot, mely a szerető nő szemekből su-
gárzik felénk. Az bámulatra készlet, ez meg
boldogságot nyújt.

A 7-ik ülésben (június-7.) a román kikül-
döttek kijelentették, hogy az Ausztria-Ma-
gyarország által adott engedmények a Ro-
mánia által adottakkal nem egyenértékűek,
mert a román termékek tolerancia folytán
jutnának be a monarkia, (határforgalmi
könnyítés czimén, pót-egyezmény alapján)
míg az osztrák-magyar monarkia czikkei
szerződés alapján mennének Romániába.
Együttal kijelentették, hogy ragaszkodnak
az előbbi ülésekben kifejtett felfogásukhoz.

Az osztrák-magyar kiküldöttek azt felelték,
hogy ha ez a felfogás végleges, akkor feles-
leges a tárgyalásokat folytatni.

A román kiküldöttek ismételték, hogy a fel-
sorolt czikké vámentességének beigtatá-
sát a szerződésben határozottan kívánják.

Ezek után a román külügyminiszter a bécsi
román meghatalmazottat egy május 16-ról
kelt jegyzékben értesítette az alkudozások
megszaktatásáról.

A nyilatkozat, melylyel a monarkia
kiküldöttei megbízatásukat befejeztnek
nyilváníták, így hangzik:

„A tárgyalások folyamán, sajnálatunkra,
konstatáltuk, hogy a kívánatokat, melyek-
től Románia az új kereskedelmi szerződés
megkötését függővé teszi, lehetetlen elfo-
gadni, ha csak kompromittálni nem akarjuk
gazdasági helyzetünket és veszélyeztetni
nem akarjuk az Ausztria és Magyarország
közti vámközösség alapját.

Már ez is meddővé tenné munkánk folyta-
tását. Ha Románia kiindulási pontját elfo-
gadnók, a helyzet a következő volna: Romá-
nia megtagadná tőlünk a legtöbb kedvezmé-
nyi záradékot számos czikkre vonatkozólag,
melyek kivételünkre nézve fontosak lehetné-
nek. Ezt az elvet, mely a modern szerződés-
ekben egészen szokatlan, nem lehet elfo-
gadni. Másfelől azonban Románia nagyobb
mérven részesülne azon kedvezményekben,
melyek mezőgazdaságára nézve kiválóan
fontosak és melyekben egy állam sem része-
síti szerződésileg, így például Németország-
ban sem.

A részünkről följárlott egészen kivételes
előnyök dacára, Románia oly föltételeket
kötött ki, melyek mellett a mi kereskedel-
münk sokkal kedvezőtlenebb helyzetbe jutna,
mint a többi szerződéses államoké, a mit
nem lehet elfogadni. Ezen peremptorius
indokok dacára a román kormány egész
terjedelmében fentartotta a maga kívánatait.

Midőn konstatáljuk ezen sajnós tény-
t, mely az alkudozások folytatását gátolja,
eleve is elhárítjuk magunktól a
felelősséget a következményekért, me-
lyeket a két ország közti kereskedelmi
viszonyok megszakítása maga
után vonand. (Aláírva: Mayr, Kalch-
berg, Mihalovics, Turóczy, Suzzara, Fuhr-
mann.)“

Sajtóképző tanfolyam Győ.- Szentmiklóson.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi
m. kir. miniszterium folyó évi június 5-től
september 30-ig a gyergyószentmiklósi tej-
szövetkezet telepén, Gyergyó-Szentmiklós
(Csikmegye) közelében levő „Prieske“ neve-
zetű havason 4 havi sajtóképző tanfolyamot
rendez.

A tanfolyam célja első sorban a havasi
legelőik jobb kihasználását és okszerűbb ke-
zelését meghonosítani, azonkívül hazai hegyi
marháinknak a tej feldolgozása által nagyobb
és többoldalú értékesítését biztosítani és
végre a sajtógyártás elterjedése által a hegyi
népnek egy új kereseti forrást nyitni.

A szakoktatás egyúttal gyakorlati és elmé-
leti lesz.

A gyakorlati szakoktatás a következőkre
fog vonatkozni:

- 1) havasi legelők javítására, ápolására és
rendbentartására;
- 2) a marhának kezelésére szerencsétlenség-
gek (esés, ragadozó állatok általi megsértés)
és a leggyakoribb megbetegedések esetén;
- 3) a tehénnek fejésére;
- 4) keréksajtók készítésére;
- 5) lágy csemege-sajtók készítésére;
- 6) savóvaj és orda készítésére.

Az elméleti szakoktatás a következőkre
fog vonatkozni:

- 1) általános tudnivalók a tehének téli és nyári tartásáról;
- 2) a tej képződése és a tej alkatrészei;
- 3) a tej minőségének megállapítása;
- 4) a sajtgyártásnál észlelendő folyamatok és azok okai;
- 5) a vajgyártásnál észlelendő folyamatok és azok okai;
- 6) tejgazdasági könyvelés és üzleti számadás rövid áttekintése.

A gyakorlati és elméleti szakoktatás díjtalanul nyújtatik.

A tanfolyam vizsgálatlalt fejeztetik be, mely a szövetkezeti igazgatóság és a megyei gazdasági egyesület kiküldöttjeinek jelenlétében az országos tejgazdasági felügyelő által fog megtartatni.

A résztvevők a vizsga letétele után a tanfolyam hallgatásáról elismervényt kapnak.

Külön megjegyeztetik, hogy azok, kik ezen 4 havi tanfolyamot végezték, azért még nem lesznek képesítve a sajtgyártásban önállóan fellépni. Az illetők csak hosszabb gyakorlati működés után lesznek képesek a szakmában sikerrel működni.

Felvételi kellékek:

- 1) 18 évet betöltött életkort igazoló kereszt-levél;
- 2) iskolai bizonyítvány legalább a népiskola bevégezéséről;
- 3) nyilatkozat, hogy a folyamodó magát kötelezi a tanfolyam 4 havi tartama alatt a gyergyószentmiklósi szövetkezet telepén időzni és képes magát ez idő alatt fenntartani.

A tanfolyamra jelentkezők nyujtsák be kellően felszerelt folyamodványaitak vagy jelentkezzenek személyesen főtisztelendő Ferenczi Károly gyergyószentmiklósi róm. k. plebános urnál, a gyergyószentmiklósi sajt-szövetkezet elnökénél, ki a felvétel iránt intézkedik.

(Vége következik.)

Különfélék.

— A kézdivásárhelyi olvasó-egylet estélye május 29-én csekély anyagi haszonnal folyt le. Meg van írva, hogy e derék, szép hivatásu egyesületnek estélyei soha se sikerüljenek: az időjárás, az emberek részvétele, s egyéb akadályok miatt soha sem tud hozzá méltó eredményeket produkálni. Ez alkalommal is megvolt a nagy gonddal összeállított változatos műsor, megvoltak a kedvező előjelek a szép eredményre, s az utolsó órában heves zápor és jégeső áll elő s egy óra alatt mindent tönkre tesz. A közönség a folyton hulló eső miatt gyéren jelentkezett; azonban 9 óra felé voltak annyian, hogy a hangversenyt meg lehetett tartani. — A műsort a kézdivásárhelyi tanítói dalkör nyitotta meg és zárta be egy-egy sikerült dallal. Wertán Venczelné és Fejér Nina urhölgyek „Oh, bár csak szóba foglalhatnám” című kettős-dalt zongorakísérettel mellett szépen, szívhöz szólóan énekeltek. A szünni nem akaró tapsvihar miatt ismételnők kellett a szép dalt. Székely Málvina urhölgy nagy hatással szavalta Arany „Széchenyi emlékezete” című nagy költeményét. Kedvesen érinté a közönséget a Sebők József és a kis Dénes Ödön hegedű-duettje. Ugy a mester, mint a tanítvány szépen megállták helyüket. Wertán Venczelné urhölgy szép alt hangját kitünően érvényesítette Verdi „Miserere”-jének elénekülésével. Makacs rekedtsége egy kissé elfátyoloztatta szép csengő hangját, ide e csekély hiányt pótolta az igazán szívből jövő és szívhez szóló érzés, mely előadásában nyilvánult. „Az estharangok” című dalt Gyöngyösi István ur énekelte zenekísérettel. Énekeben sok rutin és sok érzés nyilvánult. Dobay János felolvasását mai tárcánkban vesszük olvasóink. A „Szóktetés a szerályból” című dalmű egy kettősét énekeltek zongorakísérettel Baló László és Vajna Károly urak.

A kellemes, fülbemászó dal kitünően előadva egészen elragadta a közönséget. Megújraza s alig tudott eltelni vele. A műsor legkimagaslóbb pontját Mehul „József Egyiptomban” című oratoriumából vett nagyszabású harmas képezte, melyet Vajna Károly ur (Jákób), Baló László ur (József) és Wertán Venczelné urhölgy (Benjamin) adtak elő zongora-kísérettel. Az igazán művészi tőkelylyel elő-

adott, zenei szépségekben gazdag dalmű általános lebilincselő hatással volt a közönségre. Az ujjrésznek és tapsnak vége-hossza nem volt. — Ezzel a mai műsorról nézetűket elmondva, nem mulaszthatjuk el a legteljesebb elismerés hangján emlékezni meg Zayzon Lászlár ügyvéd urról, ki úgy a kitünő műsor összeállítását, mint a zene- és énekrészek betanítása által nagy munkásságot fejtett ki s buzgóságával egy oly élvezetes estélyben részesíté közönségünket. Nem mulaszthatjuk el egy másik alakról is megemlékezni, kinek a mai est szellemi sikerében szintén nagy része volt. Csiszár Emilia urhölgy volt szíves az énekeket zongorával kíséreni. Kitünő játéka nagyban emelte az énekek hatását. — A műsor után táncvigalom volt jelezve, hanem ez a csekély számú közönség miatt elmaradt.

— **Alapkö-létel.** Csikmegye új megyeházának alapköletéti ünnepélye folyó hó 5-én tartatik a következő programmal: 1. A várkastély udvarán d. e. 11 órakor egybegyűlt nagyerdemi közönség, élén a megyei tisztikar, helyi hatóságok, egyletek, testületek és a községek küldötteivel, ősi zászlók alatt, zenekísérettel kivonul a helyszínére. 2. A megyei polgári leányiskola növendékei énekelik a nemzeti „Hymnust”. 3. A megye aispánja az alapkönek e célra készített fülkéjébe elhelyezi az építési szerződés hiteles másolatát, ezen program egy példányát és a magyar állam területén most forgalomban lévő ércpénzek minden nemének egy-egy darabját, miáltal a helybeli lelkes üdvözlések között végzi a szokásos egyházi szertartást. 4. A megyei földmives felsőnépiskola ének-kara bezárja az ünnepélyt a „Szózat” elénekülésével. Közébed a „Hutter”-féle vendéglőben.

— **Színészet.** Polgár Gyula szintársulata folyó hó 1-én Kézdi-Vásárhelyre érkezett. Előadásait csütörtökön kezdi meg Almási Tihamér „Sári néni” című népszínművével szombaton „Sötét pont” Csiky Gergelytől, vasárnap „Tüzzről pattant” népszínmű fogadatni. A jövő hét folyamában több operett is kerül színpadra. Reméljük, hogy az általános érdeklődés, mely a bérleti aláírásoknál oly szépen nyilvánult e kitünő társulat iránt, jövőre sem fog a közönség részéről csökkenni, s a megszokott pártfogását ezen társulattól sem fogja megvonni.

— **Bíró Károly** tölgyesi vesztegintézeti igazgatón egy-vesztett marha boncolása folytán bekövetkezett vérmérgezés következtében, Lajos András csikesobotfalvi földmivesen pedig vesztett kutya harapás folytán a viziszonny kitört.

— **Ipariskolai vizsgálat.** A kézdivásárhelyi alsófokú ipariskolában az 1885—86-ik iskolai évet bezáró nyilvános vizsgálatok **junius 6-án (vasárnap) délután 3 órakor** a községi leányiskola helyiségében fognak megtartatni, melyekre a t. szülők, tanítómesterek és érdeklődők tisztelettel meghívattak. Megjegyeznünk kívánjuk, hogy a vizsgálatok alkalomával egyszersmind a tanulók által készített ipari tárgyak is közszemlére ki lesznek téve. Kézdi-Vásárhelyen, 1886. junis 1-én. Az ipariskola felügyelő-bizottsága.

— **Az erdélyi ref. egyházkerület** ez évi rendes közgyűlését Kemény Gábor br. főgondnok junius 17-kére hívta össze Kolozsvárra. E közgyűlés legfontosabb tárgya az egyházkerület pénzügyeire vonatkozó kérdésektől eltekintve, az erdélyi egyházi törvényeknek a zsinati törvényekkel összhangzatba hozatalára vonatkozó javaslat tárgyalása.

— **Kossuth és Erdély ügye.** Kossuth Lajosnak e cím alatt az „Erdélyrészi magyar közmívelődési egyesület” javára kiadott s Herman Ottó által bevezetéssel ellátott két levele megjelent második kiadásban is. Az igen diszes könyvecske számos jegyzettel, továbbá az idegen szavak és idézetek szótárával, nemkülönben az E. M. K. E. czéljai s működése felől való rövid tájékoztatóval van bővítve, s mint a czimen olvasható, a tiszta jövedelem «Kossuth-alap» czimen fog nagy hazánkfiának az egyesület alakulása napján Turinból táviratilag tett alapítványához csatolni. A jegyzetek, melyek Kossuth sorait gazdagon kísérik, részben történelmiek s az eloláhosodás voltaképi okát és proczesszusát világítják meg; részben pedig

az egyesület működésére vonatkozóak. E jegyzetekből kitetszőleg érdekes az, hogy nincs Kossuthnak e levelekben egyetlen indítványa, vagy nézete, mely az E. M. K. E. által figyelembe ne vétetett, vagy már is ne foganatosítottat volna, holott mikor Kossuth e levelet írta, még szó sem volt az E. M. K. E.-ről, az egyesület pedig egész szervezkedése alatt nem ismerte Kossuth leveleit. A találkozás különössége figyelemre méltó. A 64 lapból álló s a Franklin-társulat által igen izlésesen kiállított füzetnek árát — a magasztos eszme terjesztése céljából — alig a kiállítási árban, összesen 20 krban állapították meg. Megrendelhető az egyesület titkáranál Kolozsvárt s a könyvkereskedésekben. Felülízetéseket köszönettel fogad a hazafias egyesület.

— **Tíz ingyenes hely** töltendő be jövő tanév elején a kolozsmonostori gazdasági tanintézet első éves tanfolyamán. Csak erdélyi születésű tanuló tarthat rá igényt, a ki a középiskola hat osztálya, vagy kereskedelmi iskola végzéséről bizonyítványt tud fölmutatni. A kérvényeket július 15-ig kell az intézet igazgatóságához beküldeni.

— **Ritka tünemény.** Kézdi-Vásárhelytől mult hó 27-én és 29-én heves zápor és jég hullott le. Feltűnt ezen alkalommal, hogy a felfogott és mélyebb helyeken megmaradt esővíz színét sárga színű por lepte el. A víz elpárolgása után e por vékony rétegben még most is látható a sánczokban és egyéb víztartókban. Némelyek ezen sárga port gonosz materiának, mások meg kénvirágnak tartották. A mi az előbbi véleményt illeti, hogy t. i. a gonosz materia honnan jött, miből lett stb., bővebb magyarázatot nem tőr meg; a kénvirágra nézve némelyek azt hitték, hogy azt a torjai „Büdös” barlangból a szél hozta ide, mások meg, hogy az újabban kitört Aetna lávájából sublimatio által jutott volna a levegőbe s onnan ide. Alapos megvizsgálás után kitűnt, hogy az semmi más, mint különböző növények virágainak himpora.

— **Az országos iparegyesület** vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését Zichy Jenő gr. elnökle alatt. A tagok és érdeklődők szép számmal jelentek meg Budapestten tanácsstermben. Zichy Jenő gróf elfoglalván az elnöki széket, a közgyűlést szép irányu beszéddel nyitotta meg, melynek magvát ez a két vezéreszme képezi: elfoglalni iparunk számára minden piacot a bel-földön és új piacokat hódítani iparunk számára a külföldön. Az élénk éljenzéssel fogadott beszéd után Mudrony Soma igazgató olvasta föl az igazgatóság évi jelentését. A jelentésben hangsúlyozva van, hogy az orsz. iparegyesület mult évi működésének majdnem java részét az országos kiállítás vette igénybe s az egyesület ebben buzgón és sikeresen vett részt. A kiállítás rendezése körül Zichy Jenő gróf érdemel első helyen említést. (Éljenzés). Ugyancsak elismerését fejezi ki az igazgatóság Széchenyi Pál gróf miniszter és Matlekovics államtitkár iránt. (Éljenzés és általános helyeslés). A közgyűlés elfogadta az igazgatóság azon javaslatát, hogy a levelező tagok intézménye is életbe léptetessék. A jelentés gazdag tartalmának tudomásul vétele után a pénztárosnak a rendben talált számadásokra nézve a felmentvény megadatott s aztán kiosztattak az egyesületi dísztermek.

— **József főherczeg a falusi tűzoltásról.** József főherczeg, ki oly nagy előszeretettel foglalkozik a tűzoltóság humánus intézményével, egy cikket küldött az orsz. tűzoltó szövetségnek, melyben azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy „Miként lehet a pusztákon vagy 1000 lakost tul nem haladó kis községekben egyszerűen és kevés költséggel egy czéljának mégis megfelelő kis tűzoltó-csapatot fölszerelni”. A főherczeg szakértelemmel foglalkozik e cikkben a fölvetett kérdéssel, fejtegeti az ily pusztai, tanyai vagy kis községbeli tűzoltócsapatok nagy hasznát és fontosságát, czélszerű és alapos utmutatást nyújt a kis tűzoltócsapat olcsó fölszerelésére, begyakorlására és általában az eljárásra nézve és cikkét a következő jellemző és buzdító passzussal fejezi be: „Mindenesetre előny, ha találkozik a szegény községnek vagyonos pártolója, mint például egy ott vagy közelben lakó földbirtokos, a ki a hazafiai válla-

latot magáévá tevén élére áll, vagy legalább egy részét a költségeknek elvállalja. Van is hazánkban erre több helyen szép példa és annyi ur van, a ki a sportnak más, inkább mulatságra szolgáló ágaira annyit költ, hogy maradhatna abból annak egy kis része az emberbaráti tüzőltó intézménynek is.

— **Összeégett** Vajnafalván egy Huszár Miklós nevű földmivesnek 8 hónapos gyermeke. A szülők elmentek a háztól, a gyermeket a szabad tűzhelyen hagyván. A gyermek ruhája lángot kapott s mikorra a gondatlan szülők visszatértek, a gyermek annyira össze volt égve, hogy másnap sebeiben meghalt.

— **Tűz volt** május 29-én Kovásznán. Vajna Antal csüre gyult ki, melytől meg 4 ház kapott lángot, azonban ezeket sikerült kioltani, s csupán az egy csűr esett a lángok marta-lékává.

— **Gyergyó-Szentmiklóson** a közelebbi országos vásár — mint rendesen — f. hó 15-én, a baromvásár pedig 12., 13. és 14-én fog megtartatni.

— **Nyujtódón** Sz. S. törvészéki bíró gabonását ismeretlen tettesek felverték és onnan nagyobb mennyiségű gabonát vittek el.

— **Templom-feltörés.** A haralyi róm. kath. templomot május 31-én éjjel kirabolták. A tetteseket egy néhány téglavető cigány képeben le is tartóztattak.

— **Czégváltozás.** A kézdivásárhelyi piacon fennálló Balogh Sándor-féle fűszer-, fonal- és porcellán-kereskedést az apa elhalálózása folytán a nevezettnek fia Gyula vette át és fogja saját neve alatt tovább vezetni.

Közzgazdaság.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár 1886. máj. havi forgalmának kimutatása. Bevétele: pénztárkészlet 1886. május hó 1-én 13,402 frt 13 kr, betéti számlán 71 tételre 17,040 frt 47 kr, váltóleszámitolási számlán 126,956 frt, előlegkölesön-számlán 80 frt, zálogkölesön-számlán 333 frt, 6 százal. kamat-számlán 2736 frt 4 kr, illeték-számlán 1363 frt 41 kr, visszleszámitolt váltó-számlán 5033 frt 20 kr, ügyészi költség-számlán 32 frt 90 kr, kezelési költség-számlán 136 frt 14 kr, jelzálogkölesön-számlán 9775 frt, 10 százal. betéti állandíj-számlán 1 frt 61 kr, tiszli előleg-számlán 10 frt, többek számláján 4400 frt, vegyes állandíj-számlán 50 kr, visszváltókamat-számlán 16 frt 60 kr; összesen 181,317 frt. K i a d á s: betéti számlán 49 tételre 7480 frt 56 kr, betéti folyókamat-számlán 15 frt 75 kr, váltóleszámitolási számlán 133,638 frt 65 kr, előlegkölesön-számlán 80 frt, zálogkölesön-számlán 333 frt, jelzálogkölesön-számlán 9740 frt, többek számláján 2200 frt, kifizetett osztalék-számlán 60 frt, kezelési költség-számlán 44 frt 91 kr, tiszti fizetés-számlán 186 frt 66 kr, visszleszámitolt váltó-számlán 15,035 frt, visszváltókamat-számlán 651 frt 69 kr, ügyészi költség-számlán 24 frt 17 kr, 6 százal. kamat-számlán 9 frt 79 kr, vegyes állandíj-számlán 2 frt 70 kr, állami adó-számlán 400 frt, jótékony- és jutalék-számlán 60 frt 50 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 13 frt 39 kr, pénztár-maradvány 1886. május hó 31-én 11,340 frt 23 kr; összesen 181,317 frt. Kézdi-Vásárhelytől, 1886. május hó 31-én. Benkő Gyula könyvelő.

A kézdivásárhelyi kiségitő takarékpénztár részvénytársaság 1886. május havi üzletforgalom-kimutatása. Bevétele: pénztár-készlet 1886. május hó 1-én 1072 frt 95 kr, betéti számlán 1102 frt 30 kr, váltóleszámitolási-számlán 40412 frt, előlegkölesön-számlán 450 frt, jelzálogkölesön-számlán 3476 frt, váltó leszámitolási kamat-számlán 828 frt 29 kr, váltóleszámitolási illeték-számlán 414 frt 15 kr, jelzálogkölesönkamat-számlán 69 frt 53 kr, jelzálogkölesönilleték-számlán 34 frt 77 kr, előlegkölesönkamat-számlán 8 frt 76 kr, előlegkölesönilleték-számlán 4 frt 38 kr, kezelési költség-számlán 28 frt 55 kr, váltó visszleszámitolási számlán 27044 frt, folyó számlák számláján 191 frt 99 kr, kölcsönjáradéki folyó számlán 576 frt 58 kr, kölcsönjáradéki hátrálékszámlán 86 frt 31 kr, kölcsönjáradéki kamat- és bírság-számlán 1 frt 41 kr, tartaléktőkealap-számlán 19 frt 38 kr, tiszttviselői előleg-számlán 5 frt, ügyészi költség-számlán 14 frt 35 kr, 10%-os betéti kamatadó-számlán 1 frt 18 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 2 frt 32 kr, összesen 75844 frt 20 kr. K i a d á s: betéti számlán 1353 frt 5 kr, betéti kamat-számlán 11 frt 72 kr, váltóleszámitolási számlán 42303 frt, előlegkölesön-számlán 438 frt, jelzálogkölesön-számlán 3504 frt, tiszti fizetések számláján 67 frt, váltóvisszleszámitolási számlán 23600 frt, folyó számlák számláján 92 frt 64 kr, váltóvisszleszámitolási kamat-számlán 414 frt 82 kr, kölcsönjáradéki hátrálék-számlán 285 frt 16 kr, jövedelmi adó-számlán 100 frt, berendezési költség-számlán 576 frt 13 kr, posta- és bélyegdíj-számlán 9 frt 77 kr, jótékony- és jutalék-számlán 6 frt, ügyészi

költség-számlán 7 frt 50 kr, kis birtokosok o. f. h. i. kölcsönjáradéki számláján 392 frt 70 kr, pénztár-maradvány 1886. május hó 31-én 2682 frt 71 kr, összesen 75844 frt 20 kr. Kézdi-Vásárhely, 1886. június hó 1-én. Sebők József könyvelő.

Assicurazioni Generali. Lapunkihirdetési rovatában közöljük az említett társaság 1885. évi zárszámadásait. Ezek úgy az üzletforgalom terjedelme, valamint az elért nyereség nagysága, nemkülönben jelentékeny tartalékoknak előrelátó és gondos gyűjtése és elhelyezése által egyaránt imponáló hatást gyakorolnak. Oly számokat találunk azokban, minőket csak egy nagy arányú nemzetközi társaság képes kimutatni, mely a biztosítási üzlet összes ágait egyforma gondnal és az újkor összes műszaki eszközeinek felhasználásával üzi. A díj és illetékbevétele az összes biztosítási ágakban 14.064,237 frt 75 kr volt; az elhelyezett tőkék 1.296,179 frt 21 krnyi jövedelmet hoztak. Az 1885-ben kifizetett 39.575 kár 9.042,351 frt 17 kr igényelt. E szerint tehát a Generali fennállása, vagyis 1831 óta 598.156 káresetben 187.465,689 frt 68 krnyi kártérítési összeget fizetett ki, miből csak hazánkra 96.566 káresetben 34.376,780 frt 99 krnyi összeg esik. A tiszta nyereség 1.344,588 frt 55 krnyi összeget ért el. Ebből a tulajdonképeni biztosítási üzlet csak 571,074 frt 80 krt eredményezett vagy más szóval az összes forgalom mintegy 4%-át jövedelmezte, mely tény szóló bizonyítékát képezi annak, hogy a Generali díjtételei igen mérsékelték, míg kárbecsései igen kulánsak. Az érintett tiszta nyereségből 141,841 frt 68 kr az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalékhoz, 348,622 frt 75 kr pedig az ingatlanok tartalékalapjához csatoltatott, mely javadalmazásokkal az első alap 987,419 frt 61 kr-ra, a második alap pedig 1.055,768 frt 40 kr-ra emelkedett. A díjtartalékok 1.308,253 frt 84 kr-ra szaporítottak és 21.484,851 frt 23 krnyi tekintélyes összeget értek el. Az intézet összes biztosítékalapjai 1.788,140 frt 38 krnyi gyarapodást mutatnak és 1885. decz. 31-én 33.279,016 frt 21 krt tesznek, melyek a leggondosabban és a legjobb értékekben vannak elhelyezve, úgy, hogy még a legaggodalmasabb biztosítottak is biztossága iránt teljesen megnyugtathatják. Az összes díjtartalékok ily busás javadalmazása mellett a társaság mégis azon helyzetben van, hogy a 315 frttal befizetett részvényre 310 frank vagyis 124 frt osztalékot aranyban fizet. Ezen körülmény, valamint a Generali köz tudomása méltányossága garantiát szolgáltatnak a mellett, hogy a társaságnak már is nagy arányú üzlete még mindig fog emelkedni; de ezen haladás már biztosítva is van a tárczájában levő a jövő években esedékes 22.438,112 frt 70 krnyi díjkötelezvényekkel a tüzbiztosítási ágakban, valamint a 89.330,807 frt 12 kr tőkebiztosítással, tüzbiztosítással az életbiztosítási ágakban. A közgyűlésen a társaság tisztviselői is új választás alá estek és a társaság magyar igazgató tanácsosai Hegedűs Sándor és Korizmics László urak egyhangulag újra megválasztattak.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

ASSICURAZIONI GENERALI 1885. ÉVI MÉRLEGE

BEVÉTEL.		Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1885.)						KIADÁS.					
A tétel neve		Bevételek						A tétel neve					
		frt	kr	frt	kr	frt	kr			frt	kr	frt	kr
1. Díjtartalék a múlt évről:								1. Viszontbiztosítási díjak:					
a) tüzbiztosítás		193408	95					a) tüzbiztosítás		2933290	53		
b) szállítványbiztosítás		10656	02					b) szállítványbiztosítás		439337	21		
				304064	97			c) jégbiztosítás		69299	83		
2. Tartalék oly károokra, melyek 1884. decz. 31-én még függőben voltak:								2. Károk:				3476217	57
a) tüzbiztosítás		464734	25					a) tüzbiztosítás kifiz. károozások		2.641.538.13			
b) szállítványbiztosítás		17337	58					tart. még ki nem fizet. károokra		419.416.03		300094	16
c) jégbiztosítás		1134	-					b) szállítvány-bizt. kifiz. károozások		373.461.92			
				641696	13			tart. még ki nem fizet. károokra		183.909.09		556858	01
3. Díjak a törlesztés levonásával:								c) jégbiztosítás kifiz. károozások		1.373.643.91		1377181	21
a) tüzbiztosítás		6569127	08					3. Díjtartalék 1885. deczember 31-én még folyó					
b) szállítványbiztosítás		1294467	53					biztosításokért:					
c) jégbiztosítás		2323506	97					a) tüzbiztosítás		2009704	82		
				10100101	58			b) szállítványbiztosítás		101688	92		
4. Kötvényilletékek:								c) jégbiztosítás		2111373	74		
a) tüzbiztosítás		239462	30					4. Az év folyamán fizetett járművek:					
b) szállítványbiztosítás		12838	27					a) tüzbiztosítás		617204	96		
c) jégbiztosítás		64164	71					b) szállítványbiztosítás		6324	08		
				316495	28			c) jégbiztosítás		132057	47		
5. Tőke elhelyezések jövedelme:								5. Kezelési költségek:					
a) Értékekre adott előlegek kamatai		3634	76					a) tüzbiztosítás		702549	05		
b) Állam- és köz-értékpapírok kamatai és osztalékai		217692	21					b) szállítványbiztosítás		10647	84		
c) Kamatok váltószámításból, folyó számlá- tól és ágió		66322	39					c) jégbiztosítás		106594	95		
				287349	96			6. Adók és illetékek:					
6. Nyereség-egyenleg különf. értékesítések folytán								a) tüzbiztosítás		20987	93		
				50318	97			b) szállítványbiztosítás		6313	27		
				24326	16			c) jégbiztosítás		17137	07		
7. Az állam és más értékpapírok többletértéke az 1885. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva								7. A nyugdíj és előleg pénztár kamatai				12764	92
A tüzbiztosítási ágba befoglaltak a tükör- üveg biztosításban elért eredmények				1368957	95			8. Kétes követelések leírása				551806	61
				392495	05							37162	93
				1349145	05			Nyereség				1349145	05
								Összesen					

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez — Életbiztosítási osztály. (1885.)

1. Díjtartalék a múlt évről		18135927	42					1. Viszontbiztosítási díjak				140141	43
a) díjtartalék az átadott viszontbiztosításokra		329761	53			17806165	89	2. Fizetések esedékes biztosításokért:					
2. Tartalék függő károokra				369335	10			a) halálesetre szóló biztosításokért		1562574	76	329821	54
3. Díjbevételek		2985190	98					b) megélésre szóló biztosításokért		572949	24	107276	41
a) díjtartalék a múlt évről		6429	14					c) járadékokért		13219	57	1928	02
b) díjtartalék a múlt évről		33121	84					Levonva a viszontbiztos. fejében		2268243	67	437525	97
c) díjtartalék a múlt évről		3635538	22			3595538	22			172915	60	77200	-
4. Kötvénydíjak								3. Kötvény-visszavásárlások					
5. Díjtartalék átadott viszontbiztosításokra								4. Díj- és költségek					
6. Elhelyezett tőkék jövedelme:								a) Halálösztárs. sz. bizt.		1410326	17	230018	58
a) jelzálog követelések kamatai		100738	24					b) Megélésre sz. bizt.		4681532	22	21128	47
b) Értékekre adott előlegek kamatai		6429	14					c) Járadékbiztosítás		116163	83		
c) Állam- és más értékpapírok kamatai		493240	72					Összesen		1985322	25	310147	05
d) Folyó számlák kamatai		23004	91					Levonva a kiegészítési részeket				3229409	30
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme		271520	55					Nettó-járadék				520691	81
f) Életbiztosítási kötvényekre adott elő- legek kamatai		112172	30					5. Orvosi díjszabványok				13973477	49
		1008329	16					6. Jutalékok				85623	47
7. Nyereség-egyenleg különf. értékesítések folyt.								7. Költségek				227389	11
8. Az állam és más értékpapírok többletértéke az 1885. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva								8. Adó és helyi jég				33763	17
				236759	30			9. Kamatok a nyereségnyelv bizto- sítottak javára				41585	58
				236759	30			10. Leírás kétes követelésekre					
				117018	52			Nyereség				17229	62
				117018	52			Összesen				252829	26
												55829	26
												414616	00
												22667012	37
												442355	07
												2346337	41

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1885. deczember 31-én.

VAGYON		A	B	Összesen	TEHER		A	B	Összesen	
		frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
1. A részvényesek biztosított adósságlelei		1837500	-	1837500	-	1. Alaptőke	2625000	-	2625000	-
2. Ingatlan birtok:						2. Tőkésített nyereségmentes	1113552	50	1057726	23
a) városi telkek		4701437	09			3. Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fede-				
b) földbirtokosok (gazdasági leltárral)		814232	62			zésére	257110	59	79309	02
c) 1885. deczember 31. meg. el nem adott gazdasági						4. Jégbiztosítás tartaléka	20000	-	20000	-
termékek a társaság földbirtokosaitól		113852	44			5. Ingatlan tartalék	1055768	40	1055768	40
3. Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire		1971906	71			6. Tartalékalap kétes követelések fedezésére	40000	-	40000	-
a) Aktív életbiztosítások és jelzálog által biztosított, a				2018961	71	7. Rendkívüli rendelkezés alatti nyereségmentes-tartalék	316535	-	316535	-
felek halálakor felveendő tőkék vételára		47055	-			8. Díjtartalék meg. érvényben lévő biztosításokra	2111373	74	2111373	74
4. Kamatozó jelzálog- biztosított tőke-köl- csönök ingatlanoikra a jelzálog az ártálya tartozók kivételével				1701072	21	b) az A mérlegen				
a) folyó	frt 1.691.278-95					c) az B mérlegen				
b) hátralekos	9.735-26					9. Tartalék bejelentett de deczember 31-én meg. ki nem	1937477	49	1937477	49
5. Kölcsönök letétmenyezett állam- és más értékpapírokra		133472	78			fizetett károokra:				
6. Állam- és más értékpapírok (A melléklet)		394621	76			Az A mérlegen	606349	42	606349	42
7. Váltók a társaságban		294488	57			A B mérlegen			390325	57
8. Előlegek a jelzálogbiztosításnak (alapsz. I. cz. o. pont)		406070	72			10. Osztalékalap az életbiztosításban nyereségnyelv bizto-				
9. Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitel- intézeteknél		167398	84			sítottak javára	76561	45	451752	55
10. Készpénz-készlet a triest-i és velencei igazgatóságok		228193	10			a) A hitváltások nyújtó pénztárának vagyona	193825	31	193825	31
penztárában				1902175	94	b) A hitváltások elváltási pénztárának vagyona				
11. Készpénz-készlet a főkök penztárában		77308	68			11. Jelzáloghitel				
12. Maradvány a viszontbiztosított számláiból		423119	12			12. Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	420256	35	24300	90
13. Maradvány az intézet főköjainak számláiból		122865	24			13. Egyenleg az intézet főköjainak számláján	111467	14	16183	57
14. Maradvány az A mérleg folyó számláiból		512475	13			14. Letételek különböző címeken	55392	49	213872	76
15. Adóssok jelzálogbiztosításra hátralekos kamatokkal		2018961	71			a) Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	592904	56	37768	45
b) Adóssok jelzálogbiztosításra hátralekos kamatokkal		673453	75			b) A mérleg folyó számlájának egyenlege	673453	75	673453	75
c) Letételek kezesség és biztosíték gyanánt		5143	40			15. Gidoni alapítvány	4811	94	4811	94
16. Díjtartalék átadott élet- és viszontbiztosításokra		5143	40			16. Girard alapítvány				
17. Butorzat és vasszerkezetek a társaság összes hivat- alában, cégtáblák, papír és nyomtatvány az összes rakományban						A B Összesen				
18. Előlegezett jutalékok a törlesztendő szervezési költségek						19. Felosztható nyereség	556523	55	257.335.44	51
						Le: A titvált a vonat- kozó nyereségmentes tar- talék javára	43.182.74	17.401.86	60.584.60	
						Összesen	513940	81	239935	58

Bővebb zár-, valamint kárkimutatások az alatti ügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb készséggel
adatok és biztosítási ajánlatok a tüz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mel-
lett eszközöltetnek. A kézdívásárhelyi ügynökség **NOVÁK SÁNDORNAL**

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

Menetrend.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

PREDEAL-NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

Állomások		303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.	Állomások		303. személyv.	319. vegyes v.	
-----------	--	-------------------	-------------------	-------------------	-----------	--	-------------------	-------------------	--